

Med Hensyn til Lovforslagets Omfang erkender vi, at dets Virkefelt er vidt og rummeligt, og Administrationen er jo meget dyr. Vi vil naturligvis altid fra vor Side søge at gøre den saa billig som vel muligt, forudsat, at Administrationen alligevel bliver lige saa god. Det kan jo ikke nytte at nægte, at hvis vi anstiller det Tankeeksperiment, at dette Lovforslag gennemførtes ganske uforandret, vilde Ensartetheden i Afgørelserne af de forskellige Tvistepunkter være langt større end efter den Maade, hvorpaa de forskellige Nævn har dømt i de forskellige Distrikter, i hvilke Nævnene er optraadt, og er der noget, der har sat ondt Blod mellem Ejere og Lejere, er det denne forskellige Nævnsafgørelse i ensartede Sager; den har vakt Mishag baade hos Ejere og Lejere. Paa den anden Side skal det erkendes, at man nu i 9 Aar har tumlet med denne Nævnsinstitution som den regulerende Myndighed i Husleje forhold, og at en Række af de Børnesygdomme, som i saadanne store og indgribende Foranstaltninger altid maa være til Stede, nu for en Del er overstaaet. Der er mange indenfor det konservative Folkeparti, som mener, at man efterhaanden i Nævnsinstitutionen har faaet en Regulator, der har tilstrækkelig Erfaring til at gennemføre en retfærdig Boligordning, og hvad Administrationens Kostbarhed angaar, ja, saa er det jo rigtigt, at den er kostbar, men vi maa ogsaa se paa, hvilken Værdi den repræsenterer overfor den store Befolkning. Vi ser saaledes, at da enhver Boliglovgivning blev opgivet i Odense i 1922, gennemførte en Femtedel af Beboerne i denne By, nemlig Ejerne, et direkte Paalæg paa de fire Femtedele paa ikke mindre end $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. I 1922 var Huslejen i Odense 3,7 Mill. Kr., saa den halve Million Kroner var jo et ret stort Paalæg paa de fire Femtedele af Befolkningen i Løbet af et Aar. Skulde man nu tænke sig, hvad der let kunde ske, at Boliglovgivningen i København pludselig blev ophævet og vi dèr stod overfor lignende Forhold, saa vilde det kunne betyde et Paalæg paa fire Femtedele af Københavns Beboere paa ikke mindre end 12 Mill. Kr. Og hertil kommer yderligere, at da Husleje forholdene blev givet fri i 1922, var Lejeforhøjelsen i København kun 45,6 pCt., medens den allerede paa dette Tidspunkt i Odense var 63,2 pCt. Under disse Omstændigheder vil det

forstaas, at vi nok kan ofre noget paa en Administration, der vil tage et retfærdigt Hensyn og undersøge, om en saadan yderligere Lejeforhøjelse er nødvendig eller ej. Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt udtale mig om, hvorvidt den tidligere Lejeforhøjelse har været nødvendig, men vi maa kræve den nøjest mulige Undersøgelse af, om en saadan fremtidig Lejestigning vil være nødvendig.

Med Hensyn til Lovforslagets Bestemmelser om de frivillige Overenskomster, som findes i §§ 13, 16 og 34, er der at bemærke, at vi — det konservative Folkeparti — ved Boliglovens Behandling i 1922 gik ind paa at prøve dette Princip, at gennemføre frivillige Overenskomster, og jeg maa understrege, at i dette Lovforslag og den Betænkning, som ledsager det, findes der ikke noget som helst Grundlag for at sige, at de frivillige Overenskomster er blevet misbrugt i den Tid, de har været anvendt. Vi kan derfor ikke paa det Grundlag, som vi hidindtil har faaet forelagt, være med til at beskære den Kontraktfrihed, som vi i 1922 gik med til, og paa hvilken der i den Betænkning, som foreligger, ikke har fundet et eneste Angreb Sted. § 13 bestemmer ikke alene, at de frivillige Overenskomster ikke i Fremtiden maa eksistere, men ogsaa at overfor de frivillige Overenskomster, som er indgaaet paa Grundlag af en af Rigsdagen anerkendt Lov, skal den her foreliggende Lov virke med tilbagevirkende Kraft og medføre Dom, Straf og Tilrettevisning for dem, som har overtraadt den tidligere Lov. Det kan vi selvfølgelig ikke inklade os paa. Men vi ønsker naturligvis ikke paa noget som helst Felt at holde Haanden over den ubillige Ejers, der maatte skrue Lejen op til urimelige Højder, og vi ser i en Skærpelse af Aagerparagraffen et Middel til at komme dette Misbrug af Lejeforhøjelse virkelig til Livs. I § 16 anvendes det Udtryk, at Lejen staar i „Misforhold“ til Værdien af det lejede, medens der i Aagerparagrafferne, §§ 38 og 39, staar „aaenbart Misforhold“. Jeg mener, at man maa lade disse to Udtryk dække hinanden, enten ved at bringe Udtrykket i § 16 i Overensstemmelse med Udtrykket i § 38 eller omvendt. Derved faar vi Enhed i Loven, og vi vil jo alle være med til at dømme den, som giver sig af med Aager i